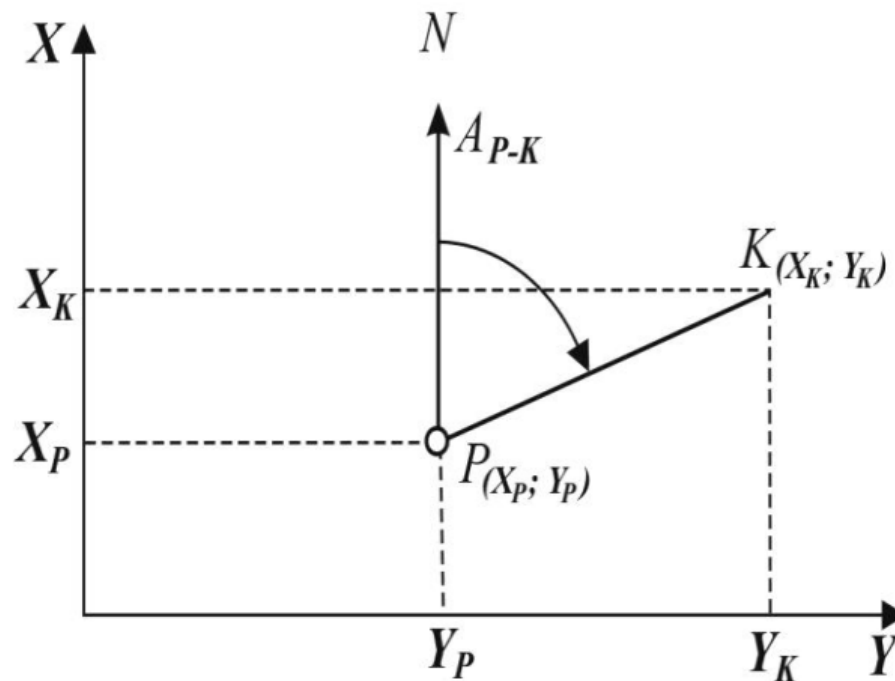

Obliczenie azymutów

Algorytm obliczania azymutów

1. Obliczamy przyrosty współrzędnych odcinka PK:

$$\Delta X_{PK} = X_K - X_P$$

$$\Delta Y_{PK} = Y_K - Y_P$$

2. Badamy znaki przyrostów współrzędnych

jeżeli $\Delta X_{PK} > 0$ oraz $\Delta Y_{PK} > 0$ to $A_{PK} = \arctg \frac{\Delta Y_{PK}}{\Delta X_{PK}}$

jeżeli $\Delta X_{PK} > 0$ oraz $\Delta Y_{PK} < 0$ to $A_{PK} = \arctg \frac{\Delta Y_{PK}}{\Delta X_{PK}} + 400^g$

jeżeli $\Delta X_{PK} < 0$ to $A_{PK} = \arctg \frac{\Delta Y_{PK}}{\Delta X_{PK}} + 200^g$

Obliczenie azymutów

Przykład:

Wykorzystując współrzędne punktów (1, 2, 3) oblicz następujące azymuty boków – A_{12} , A_{21} , A_{23} oraz A_{31} . Współrzędne punktów danych są równe: 1(123,45; 245,67), 2(367,89; 50,00), 3(246,80;400,83)

1. Azymut A_{12}

Obliczenie przyrostów współrzędnych:

$$\Delta x = 367,89 - 123,45 = 244,44$$
$$\Delta y = 50,00 - 245,67 = -195,67$$

Ponieważ $\Delta x > 0$ oraz $\Delta y < 0$ to $A_{12} = \operatorname{arctg} \frac{-195,67}{244,44} + 400^{\text{g}} = 357,0259^{\text{g}}$

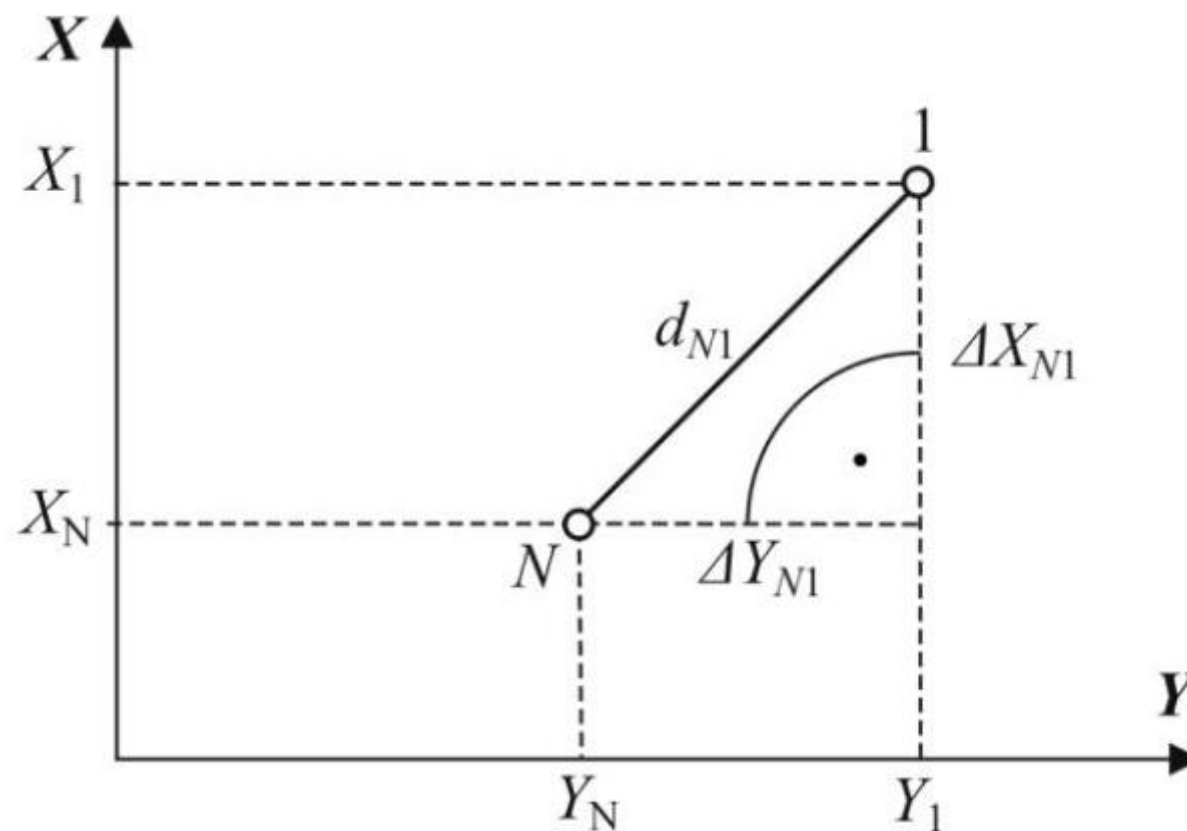
2. Azymut A_{21}

Obliczenie przyrostów współrzędnych:

$$\Delta x = 123,45 - 367,89 = -244,44$$
$$\Delta y = 245,67 - 50,00 = 195,67$$

Ponieważ $\Delta x < 0$ to $A_{12} = \operatorname{arctg} \frac{195,67}{-244,44} + 200^{\text{g}} = 157,0259^{\text{g}}$

Obliczanie długości odcinka

$$\Delta X_{N-1} = X_1 - X_N \qquad \Delta Y_{N-1} = Y_1 - Y_N$$

$$d_{N-1} = \sqrt{\Delta X_{N-1}^2 + \Delta Y_{N-1}^2}$$

Obliczanie długości odcinka

Przykład: Oblicz długość odcinka (12-13) wiedząc, że współrzędne jego końców wynoszą odpowiednio 12(234,12; 724,94) oraz 13(429,73; 391,06).

$$d_{12-13} = \sqrt{(x_{13} - x_{12})^2 + (y_{13} - y_{12})^2}$$
$$d_{12-13} = \sqrt{(429,73 - 234,12)^2 + (391,06 - 724,94)^2}$$
$$\mathbf{d_{12-13} = 386,96}$$

Równanie prostej przechodzącej przez dwa punkty

$$\frac{y - y_A}{x - x_A} = \frac{y_B - y_A}{x_B - x_A}$$

$$y = \frac{y_B - y_A}{x_B - x_A} (x - x_A) + y_A$$

gdy $b = \frac{y_B - y_A}{x_B - x_A} \cdot x_A + y_A$ oraz $a = \frac{y_B - y_A}{x_B - x_A}$

$(-x_A)$

to

$$l_{(A-B)} \Rightarrow y = ax + b$$

Równanie prostej przechodzącej przez dwa punkty

Przykład:

Napisz równanie prostej (l) przechodzącej przez dwa dane punkty (A=491 i B=123):

Nr	x	y
491	983,54	259,61
123	123,45	543,21

Obliczamy różnicę współrzędnych:

$$x_{123} - x_{491} = 123,45 - 983,54 = -860,09$$

$$y_{123} - y_{491} = 543,21 - 259,61 = 283,60$$

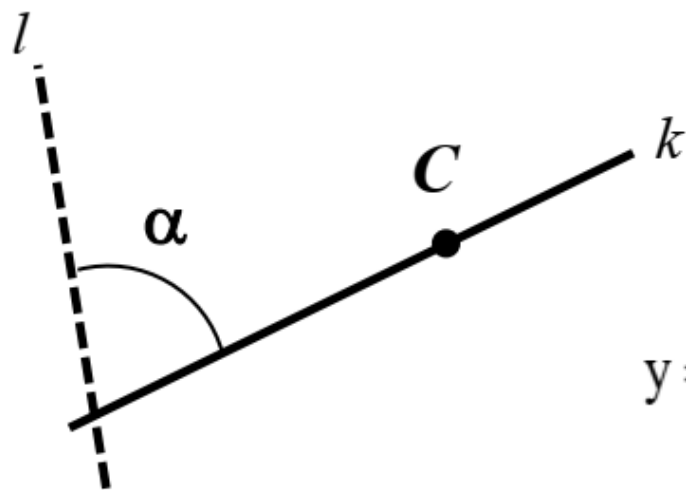
Szukane równanie prostej (l)

$$y = \frac{283,60}{-860,09}(x - 983,54) + 259,61$$

$$y = -0,32973 \cdot x - 583,9126$$

Równanie prostej przechodzącej przez dany punkt i skierowanej kątem

Równanie prostej (k) przechodzącej przez dany punkt C i skierowanej pod znanym kątem α do danej prostej (l):

$$y = (\operatorname{tg} (A_1 + \alpha))(x - x_C) + y_C$$

Równanie prostej przechodzącej przez dany punkt i skierowanej kątem

Napisać równanie prostej (k) leżącej pod kątem α do prostej (l) (491-123) z poprzedniego przykładu.

dane:

równanie prostej (l) $y = -0,32973 \cdot x - 583,9126$, $\alpha = 50^{\circ}$ oraz $C(600,00; 800,00)$

Obliczenie współczynnika kierunkowego (a) prostej (k):

$$A_l = \arctg(-0,32793) = 370,7234^{\circ}$$

$$a(k) = \operatorname{tg}(A_l + \alpha) = \operatorname{tg}(370,7234^{\circ} + 50,000^{\circ}) = \operatorname{tg}(29,7234^{\circ}) = 0,50406$$

Stąd szukane równanie prostej (k)

$$y = 0,50406(x - 600,00) + 800,00$$

$$y = 0,50406x + 497,564$$

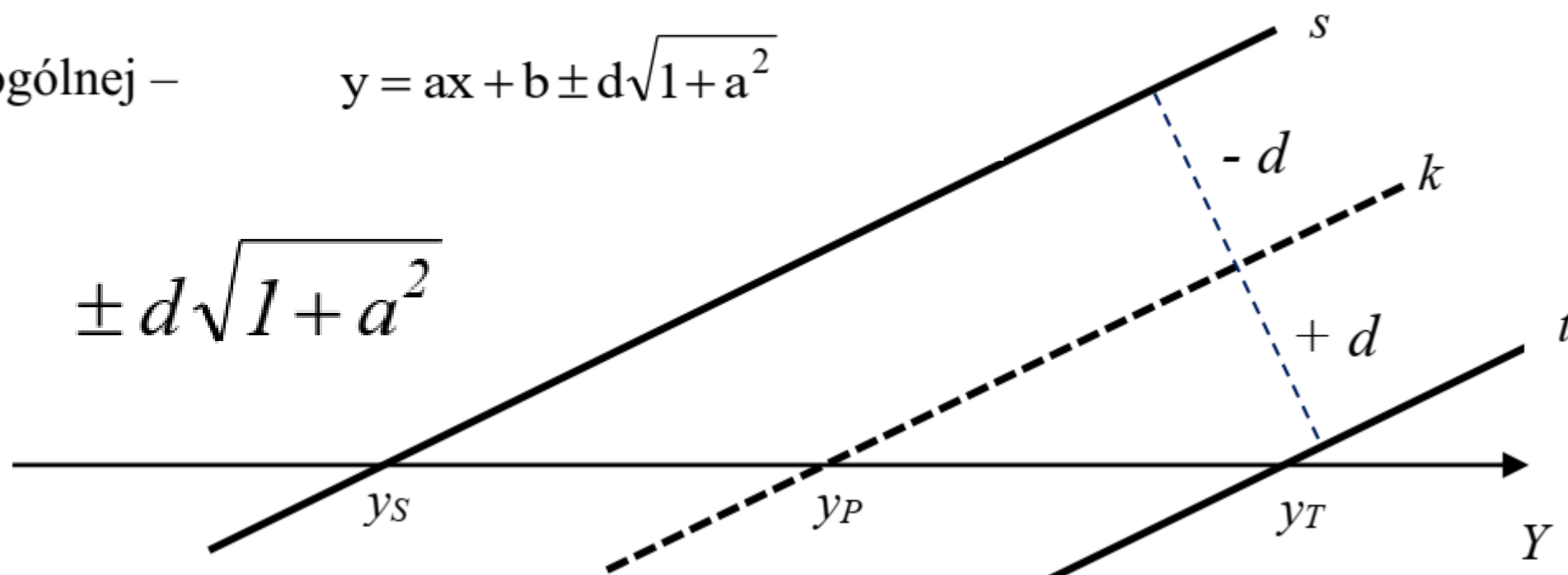
Równanie prostej równoległej i odległej od niej o odcinek

Równanie prostej (k) – $y = ax + b$

Równanie prostej (t) – $y = ax + b + d\sqrt{1+a^2} = ax + y_t$

Równanie prostej (s) – $y = ax + b - d\sqrt{1+a^2} = ax + y_s$

w postaci ogólnej – $y = ax + b \pm d\sqrt{1+a^2}$

Równanie prostej równoległej i odległej od niej o odcinek

Przykład: Należy napisać równanie prostej równoległej do danej prostej (k) z poprzedniego przykładu przesuniętej równoległe o $\pm 10,00$ m.

Równanie prostej (k) $y = 0,50406x + 497,564$

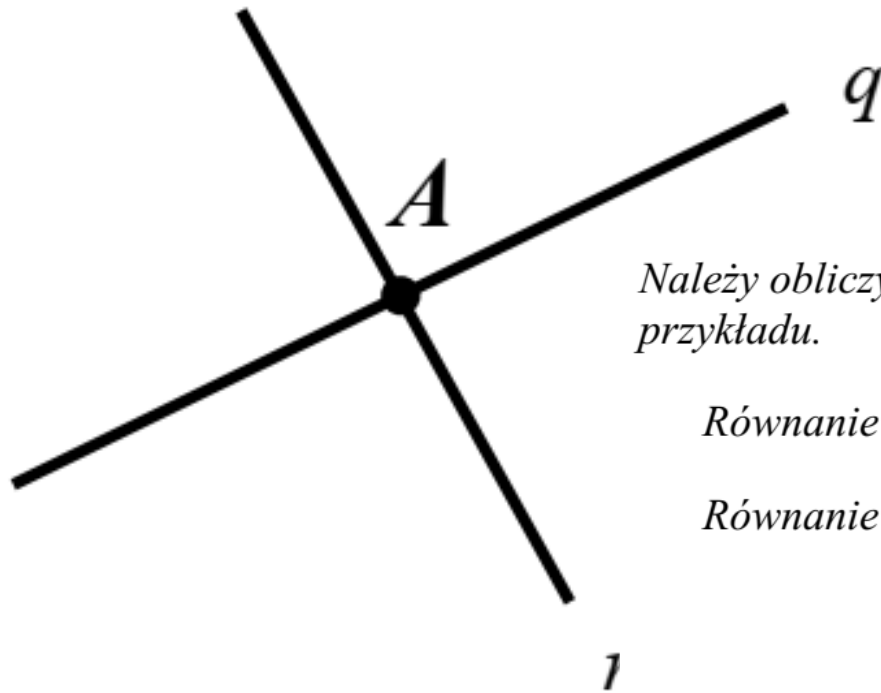
Równanie prostej (t) $y = 0,50406 + 497,564 + 10,00 \cdot \sqrt{1 + 0,50406^2}$

$$y = 0.50406 x + 508,763$$

Równanie prostej (s) $y = 0,50406 + 497,564 - 10,00 \cdot \sqrt{1 + 0,50406^2}$

$$y = 0.50406 x + 486,365$$

Przecięcia prostych

Należy obliczyć współrzędne punktu (A) przecięcia dwóch prostych (q i r) z poprzedniego przykładu.

Równanie prostej (q) – $y = 0.50406x + 497,564$

Równanie prostej (r) – $y = -1,98389 \cdot x + 1193,556$

$$0,50406 \cdot x + 497,564 = -1,98389 \cdot x + 1193,556$$

$$x = \frac{695,992}{2,48795} = 279,745$$

$$y(q) = 0,50406 \cdot 279,745 + 497,564 = 638,572$$

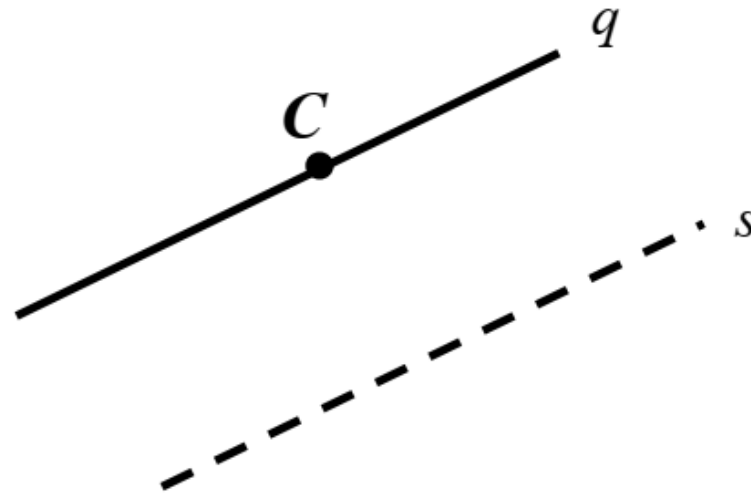
$$y(r) = -1,98389 \cdot 279,745 + 1193,556 = 638,573$$

$$A(279,74; 638,57)$$

$$Y = a_r \cdot X + b_r$$

$$Y = a_q \cdot X + b_q$$

Równanie prostej równoległej i przechodzącej przez zadany punkt

$$y = a (X - X_C) + Y_C$$

Przykład: Napisz równanie prostej (q) równoległej do prostej(s) – z poprzedniego zadania – przechodzącej przez punkt C o współrzędnych (600,00; 800,00)

Równanie prostej (s) – $y = 0.50406 x + 486,365$

Równanie prostej (q) – $y = 0.50406 (x - 600,00) + 800,00$

$$y = 0,50406 x + 497,564$$

Równanie prostej równoległej i przechodzącej przez zadany punkt

Przykład: Napisz równanie prostej (q) równoległej do prostej(s) – z poprzedniego zadania – przechodzącej przez punkt C o współrzędnych (600,00; 800,00)

Równanie prostej (s) – $y = 0.50406 x + 486,365$

Równanie prostej (q) – $y = 0.50406 (x - 600,00) + 800,00$

$$**y = 0,50406 x + 497,564**$$

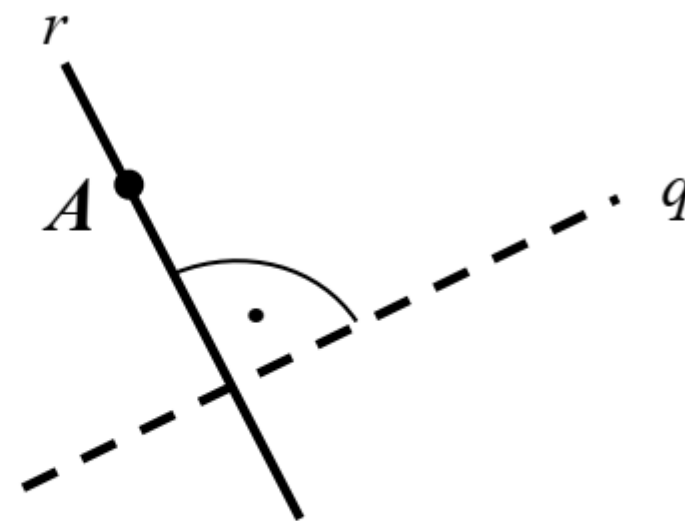
Definicja

Przykład: napisz równanie prostej (r) prostopadłej do danej prostej q – z poprzedniego zadania – i przechodzącej przez punkt $A(400,00; 400,00)$

Równanie prostej (q) – $y = 0.50406x + 497,564$

Równanie prostej (r) – $y = -\frac{1}{0,50406}(x - 400,00) + 400,00$

$$y = -1,98389 \cdot x + 1193556$$

$$Y = -\frac{1}{a}(X - X_C) + Y_C = -\frac{1}{a}X + \frac{1}{a}X_C + Y_C$$

